

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu, složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Jana Vyklického a Mgr. Radovana Havelce, v právní věci žalobkyně: **Český fond nemovitostí s.r.o.**, se sídlem Pražská tř. 563/99, České Budějovice, zastoupené JUDr. Vlastimilem Hájkem, advokátem se sídlem Krajinská 224/37, České Budějovice, proti žalované: **Česká obchodní inspekce**, se sídlem Štěpánská 15, Praha 2, proti rozhodnutí ústředního ředitele žalované ze dne 24. 7. 2014, č. j. ČOI 70429/14/O100/2000/14/Ad/Št, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 3. 3. 2015, č. j. 10 A 112/2014 – 19,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobkyni **se vrátí** zaplacený soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5.000 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do třiceti dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám zástupce žalobkyně JUDr. Vlastimila Hájka.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ředitele České obchodní inspekce, inspektorátem Jihočeským a Vysočina, se sídlem v Českých Budějovicích ze dne 10. 6. 2014, č. j. ČOI 60273/14/2000/R0136/ZOS/Bö, byla žalobkyni (dále „stěžovatelka“) uložena pokuta ve výši 50.000 Kč za spáchání správního deliktu způsobeného používáním nekalých obchodních praktik ve smyslu § 4 odst. 3 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele (dále „zákon o ochraně spotřebitele“), ve spojení s § 5 odst. 1 téhož zákona Správního deliktu se měla stěžovatelka dopustit tím, že v rámci nabídky svých služeb rozesílala vybraným osobám dopis obsahující nepravdivé informace ohledně exekuce vztahující se k jejich nemovitostem. Stěžovatelka podala proti uvedenému rozhodnutí odvolání, o kterém žalovaná rozhodla (rozhodnutím, č. j. ČOI 70429/14/O100/2000/14/Ad/Št) ze dne 24. 7. 2014 tak, že vypustila popisnou část výroku napadeného rozhodnutí a ve zbytku prvoinstanční rozhodnutí potvrdila.

Rozhodnutí žalované napadla stěžovatelka správní žalobou, v níž tvrdila, že svým jednáním nemohla naplnit znaky klamavé obchodní praktiky ve smyslu § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, ani znaky vyplývající z generální klauzule obsažené v ustanovení § 4 odst. 1 tohoto zákona. Argumentaci vybudovala důsledně na výkladu institutu zástavního práva a tak dospěla k závěru, že zmiňovaný dopis žádné nepravdivé informace neobsahoval. Stěžovatelka

vyjádřila názor, že ačkoli bylo u nemovitostí spotřebitelů zapsáno z rozhodnutí správce daně zástavní právo, je toto právo zároveň exekucí. Dodala, že zástavní právo má v daném případě charakter samostatného a svébytného způsobu výkonu rozhodnutí. Tento závěr podpořila i judikaturou Nejvyššího soudu vztahující se k povaze soudcovského zástavního práva.

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích

Krajský soud v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 3. 3. 2015, č. j. 10 A 112/2014 – 19, správní žalobu podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“), zamítl.

Krajský soud nejprve připomenul významná ustanovení vztahující se k exekuci a zástavnímu právu zřízenému v souladu se zákonem č. 280/2009 Sb., daňovým řádem a současně ověřil, že v daném případě bylo k nemovitosti spotřebitelů zřízeno právo zástavní. Soud poznamenal, že účelem zástavního práva k nemovitosti daňových subjektů je zajištění splnění daňové povinnosti, přičemž k možnosti realizace zástavního práva lze přistoupit, až nebude-li daňová povinnost v příslušné době splněna. Rozhodnutím správce daně nedošlo k nařízení exekuce, jemuž by muselo předcházet vydání exekučního příkazu, což se nestalo. Krajský soud proto konstatoval, že rozhodnutí správce daně o zřízení zástavního práva není exekucí, nýbrž zajišťovacím institutem směřujícím k zajištění splnění daňové povinnosti.

Krajský soud následně vysvětlil, v čem spočívají rozdíly mezi posuzovanou problematikou a soudcovským zástavním právem a uzavřel, že na daný případ nelze závěry obsažené v rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 2014, sp. zn. 30 Cdo 1078/2014, aplikovat.

Závěrem krajský soud poznamenal, že stěžovatelka uváděla spotřebitele v omyl nepravdivým údajem o zřízení exekuce, ačkoli se jednalo pouze o zapsané zástavní právo. V rámci nabízení služeb tak uváděla nepravdivé údaje, čímž naplnila dikci příslušných ustanovení zákona o ochraně spotřebitele a dopustila se klamavých obchodních praktik.

Kasační stížnost

Kasační stížností ze dne 20. 3. 2015 napadá stěžovatelka rozsudek krajského soudu z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Trvá na tom, že svým jednáním nenaplnila skutkovou podstatu správního deliktu vyplývajícího z ustanovení § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

Přichází s názorem, že i kdyby akceptovala názor krajského soudu ohledně charakteru zástavního práva a exekuce, neznamená to, že skutkovou podstatu správního deliktu naplnila. V tomto ohledu upozorňuje, že se krajský soud vůbec nezabýval tím, zda bylo její jednání ve smyslu § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele v rozporu s požadavky odborné péče a bylo způsobilé podstatně ovlivnit rozhodování spotřebitelů tak, že tyto spotřebitelé mohli učinit obchodní rozhodnutí, které by jinak neučinili. Stěžovatelka je přitom přesvědčena, že svým jednáním rozhodování spotřebitelů nijak neovlivnila. Rozhodnutí spotřebitelů kontaktovat příslušné úřady přitom za obchodní rozhodnutí nepovažuje. Upozorňuje dále, že v předmětném dopise pouze informovala o službách, které může v nastalé situaci poskytnout, a jasně uvedla, že zápis exekuce doporučuje ověřit. Domnívá se proto, že se spotřebitelé mohli sami rozhodnout, jak budou ve věci postupovat, a k žádnému ovlivnění jejich rozhodování nedošlo.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem proto stěžovatelka navrhuje rozsudek krajského soudu zrušit a vrátit mu věc k dalšímu řízení.

Vyjádření ke kasační stížnosti

Žalovaná se ke kasační stížnosti stručně vyjádřila dne 14. 4. 2015. Odkázala na předchozí podání v dané věci a vyjádřila přesvědčení, že k naplnění skutkové podstaty deliktu došlo. Především upozornila, že se danou problematikou zabývala na stranách 4 a 5 svého rozhodnutí, přičemž za obchodní rozhodnutí vyvolané nepravdivou informací označila kontaktování obchodního ředitele stěžovatelky. Argumenty obsažené v kasační stížnosti nepovažuje žalovaná za relevantní a navrhuje jí proto zamítnout.

Posouzení Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil otázku splnění podmínek řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž lze kasační stížnost podat, stěžovatelka je v řízení zastoupena advokátem a jsou splněny i obsahové náležitosti dle § 106 s. ř. s. Nejvyšší správní soud však zjistil, že kasační stížnost není přípustná.

Nejvyšší správní soud totiž po prostudování kasační stížnosti a souvisejících materiálů dospěl k závěru, že se nemůže meritorně vyjádřit k námitce, dle které údaje uváděné v předmětném dopise nemohly ovlivnit rozhodování spotřebitelů ve smyslu § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitelů. Uvedenou argumentací totiž stěžovatelka v podstatě uplatňuje zcela jiné důvody, než které byly uplatněny v řízení před krajským soudem. Tato jediná kasační námitka je tedy podle ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřipustná.

Podle ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. přitom platí, že kasační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s., nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 10. 9. 2009, č. j. 7 Afs 106/2009 - 77, „kasační stížnost může účinně směřovat jen proti těm důvodům soudního rozhodnutí, na nichž je toto rozhodnutí postaveno.“ K obdobným závěrům se Nejvyšší správní soud přihlásil v rozsudku ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 - 155, ve kterém uvedl, že „ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. představuje zavedení koncentračního principu do řízení před Nejvyšším správním soudem. Užití tohoto principu lze považovat za zcela racionální, neboť zajišťuje, aby výhrady účastníků řízení proti (zde) pravomocnému správnímu rozhodnutí byly pořadem práva nejprve projednány krajskými soudy, přičemž Nejvyšší správní soud přezkoumá již pouze zákonnost závěrů krajských soudů k jednotlivým skutkovým a právním otázkám, které jim byly v žalobách předestřeny (promítly-li se, pochopitelně, do námitek kasačních). Pokud by bylo v řízení před Nejvyšším správním soudem (mysleno v řízení o kasační stížnosti) připuštěno uplatnění skutkových a právních novot (zde srov. též ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s.) vedlo by to fakticky k popření kasačního principu, na němž je řízení o tomto mimořádném opravném prostředku vystavěno. Ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. (obdobně jako § 109 odst. 4 s. ř. s., vylučující možnost dodatečného uplatňování argumentů skutkových) tedy nesleduje restriktci práv fyzických a právnických osob na přístup k soudní ochraně. Po účastnících předcházejícího žalobního řízení (z logiky věci je zřejmé, že musí jít pouze o účastníky aktivně legitimované) lze jistě spravedlivě požadovat, aby na principu vigilantibus jura postupovali v řízení shora popsaným způsobem s tím, že v případě, kdy tak neučiní, ponese (z hlediska možnosti uplatnění procesní argumentace v dalším stupni) případné nepříznivé důsledky.“ V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 9. 2008, č. j. 1 Afs 102/2008 - 39, bylo konstatováno, že „podle § 104 odst. 4 s. ř. s. totiž není kasační stížnost přípustná, opírá-li se jen o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Tato výhrada dopadá i na případy, kdy žalobce sice onu námitku před soudem uplatnil, učinil tak však až po uplynutí lhůty k podání žaloby.“

S ohledem na shora uvedené je třeba zdůraznit, že řízení o kasační stížnosti slouží k přezkumu zákonnosti a správnosti rozhodnutí krajských soudů a nevytváří novou instanci

k přednesu další skutkové a právní argumentace. Ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. zakotvuje jistou koncentraci řízení před krajskými soudy, čímž je zabezpečeno, aby stěžovatel uvedl veškeré podstatné skutkové a právní skutečnosti již v žalobě (a to výlučně ve lhůtě uvedené v § 72 odst. 1 s. ř. s.) a krajský soud tak měl možnost argumentaci vypořádat. Opačný přístup by ve svém důsledku vedl až k popření kasačního principu, na němž je správní soudnictví založeno. V žalobě přitom stěžovatelka uvedla v souladu s dispoziční zásadou jen argumentaci vztahující se k otázce, zda lze zástavní právo zřízené na nemovitosti správcem daně považovat za jistou formu exekuce, respektive, zda svým charakterem exekuci odpovídá. Tímto způsobem chtěla dokázat, že se nemohla klamavé praktiky dopustit, neboť v předmětném dopise neuváděla nepravdivé informace. Krajský soud na uvedenou argumentaci v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. reagoval, přezkoumatelným způsobem jí také vypořádal a dospěl k závěru o rozdílné povaze zástavního práva a exekuce, tudíž také konstatoval, že stěžovatelka uplatnila v daném případě nepravdivou informaci. V kasační stížnosti se ovšem stěžovatelka obrátila ke zcela odlišné argumentaci, kterou dříve uplatněné žalobní body nepřipustně rozšiřuje. Stěžovatelka v kasační stížnosti již zásadně nepolemizuje o povaze shora zmíněných institutů zástavního práva a exekuce, zato nově namítá, že krajský soud se nevypořádal s otázkou, zda mohl daný dopis ovlivnit rozhodování spotřebitelů ve smyslu § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. Z tohoto hlediska se problematikou pochopitelně nezabýval, neboť takto jí stěžovatelka v žalobě vůbec nepředestřela. Krajský soud se vypořádal s jediným uplatněným tvrzením stěžovatelky, že neuváděla nepravdivou informaci. Způsobilost dopisu vyvolat u majitelů nemovitostí určitou reakci přirozeně nehodnotil a při respektování dispoziční zásady hodnotit ani nemohl. Touto problematikou se vcelku důkladně zabývaly správní orgány obou stupňů, proti jejichž závěru stěžovatelka žalobou u krajského soudu nebrojila. Právě na takové situace dopadá § 104 odst. 4 s. ř. s., podle něhož není přípustná kasační stížnost opírající se o důvody, které nebyly v řízení o žalobě uplatněny.

Pro úplnost zbývá doplnit, že argumentace obsažená v kasační stížnosti v žádném případě nezahrnuje skutečnosti, k nimž by byl krajský soud povinen přihlídnout z úřední povinnosti. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že stěžovatelka postavila kasační stížnost na důvodech, jež nebyly uplatněny v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohla. Právě proto se jedná o kasační stížnost nepřipustnou. Zdejší soud tedy musel kasační stížnost odmítnout podle ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s., ve spojení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., za přiměřeného použití ustanovení § 120 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení vychází z ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba (v tomto případě kasační stížnost) odmítnuta.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl, muselo být zároveň rozhodnuto o již zaplaceném soudním poplatku. Podle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, platí, že byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. listopadu 2015

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu